

Inleidende spreektekst covid-debat 13-01-21

Voorzitter,

- Voordat ik de verschillende vragenstellers beantwoord, zou ik graag wat algemene opmerkingen willen maken over wat er nu in de zorg gebeurt.
- De mensen werken daar onverminderd hard om de toestroom van Covid-patiënten op te vangen. Groot respect daarvoor.
- De toestroom neemt nu iets af, maar het gaat erg langzaam. Er is helaas nog lang geen sprake van de normale situatie waar onze zorgprofessionals naar snakken. Ook kan andere zorg die eerder is uitgesteld nog niet worden ingehaald.
- En landelijke spreiding van patiënten blijft daarom hard nodig. Vooral om overal in Nederland de acute zorg en kritieke planbare zorg in gelijke mate zoveel mogelijk overeind te houden.
- Zoals we dat ook hebben vastgelegd met het tijdelijk beleidskader waarborgen acute zorg.
- Met dat beleidskader en de aanscherpingen die zijn gedaan vlak voor Kerst, waren we feitelijk al beland in fase 2D van het opschalingsplan van het Landelijk Netwerk Acute Zorg. En op verzoek van het LNAZ heb ik deze fase 2D dan ook afgekondigd.
- Tegelijkertijd voorzitter, is het mooi om te zien hoe heel Nederland meedenkt over oplossingen. Ook in uw Kamer worden initiatieven om de druk op de zorg te verlichten

door de leden naar voren gebracht.

- Voorzitter, sommige initiatieven zijn belangeloos, andere hebben een financieel oogmerk, maar hoe dan ook vind ik het prachtig dat er zo wordt meegedacht. En gelukkig zijn veel van deze initiatieven ook bruikbaar, zoals Extra Handen voor de Zorg en de Nationale Zorgklas.
- Tegelijkertijd is er soms ook een mismatch tussen aanbiedingen van buitenaf en wat werkelijk nodig is.
- Een Covid-schip vol bedden en medische apparatuur klinkt bijvoorbeeld fantastisch. Maar we hebben nu net geen tekort aan bedden en medische apparatuur. De ziekenhuizen hebben met hun opschalingsplan keihard gewerkt aan de uitbreiding naar 1700 IC-bedden. De spullen staan er. Onze achilleshiel is het personeel, maar dat moet wel gekwalificeerd zijn en voldoen aan onze Nederlandse standaarden. Daar moeten patiënten gewoon op kunnen rekenen, ook nu.
- Ik snap de teleurstelling van aanbieders als we dan niet meteen ja roepen. Maar ik volg hierin toch de ziekenhuizen, die zelf aangeven dat patiënten bij hen beter af zijn dan in grote hallen of op een schip. Oók als we onverhoopt met een nog sterkere stijging van het aantal patiënten te maken krijgen.
- Intussen heb ik begrepen dat de ondernemer waar de heer Van Haga aandacht voor vraagt, ook Nederlands zorgpersoneel denkt te kunnen regelen. Het zou fantastisch zijn als deze mensen zich willen melden bij Extra handen voor de zorg, zodat ze kunnen worden ingezet in onze ziekenhuizen.

- Voorzitter, ik hoor ook de berichten van mensen die hun hulp aanbieden aan zorginstellingen, en dat die hulp niet wordt aangenomen. Bijvoorbeeld omdat een werkweek van minimaal 3 dagen wordt gevraagd. Of omdat niemand zijn handen kan vrijmaken om onervaren krachten in te werken. Ook daar zien we soms de mismatch.
- Zorginstellingen hebben bovendien nu vooral behoefte aan gediplomeerde, direct zelfstandig inzetbare mensen. Die vraag kan Extra handen voor de zorg niet inlossen omdat zij vooral aanmeldingen krijgen van mensen zonder zorgdiploma.
- Vandaar dat we hier komen met de subsidie coronabanen, die 1 februari van start gaat. Deze subsidie dekt zowel de loonkosten als de begeleidingskosten. Mensen kunnen een opleiding volgen met mbo deelcertificaten op niveau 2 of 3 via de Nationale Zorgklas of via de ROC's. Dat is voor werkgevers aantrekkelijk omdat deze mensen nu al kunnen helpen in de zorg, terwijl ze op termijn ook inzetbaar blijven.
- De inzichten die we hebben opgedaan in de eerste golf en de adviezen van de Commissie Werken in de zorg brengen we waar dat kan dus al in de praktijk.
- Zo zijn er bijvoorbeeld ook meer recruiters om de personeelsafdelingen van de zorgaanbieders te ontlasten.
- We zien dan ook dat er ten opzichte van de eerste COVID-19 golf meer mensen worden ingezet en dat is goed nieuws.
- Ik blijf hier kort op zitten voorzitter, en ik ga samen met de Commissie en met de zorgpartijen in gesprek over wat

we nog meer kunnen doen. Om organisaties die onder zware druk staan, nog beter helpen. Om mensen die zich aanmelden beter te begeleiden en hen ook zoveel mogelijk te behouden voor de zorg. U hoort daar komende maand van mij meer over in een aparte brief.

- Kortom we doen wat we kunnen. Want het is ook gewoon zonde als mensen die graag willen, toch niet kunnen worden ingezet.
- Hetzelfde geldt, voorzitter, voor mensen en instellingen die willen helpen om Covid-patiënten buiten het ziekenhuis te laten herstellen. Er zijn aanbiedingen van verpleeghuizen en van hotels en echt: fantastisch hoe mensen meedenken. De GGD-Ghor heeft hier de regie en werkt hard om ook dit in goede banen te leiden.
- En ook de huisartsen staan klaar om de zorg buiten het ziekenhuis te organiseren. Waar ik hen zeer dankbaar voor ben.
- Tot slot voorzitter, we lezen en zien allemaal het nieuws uit Groot-Brittannië. Waar de veel besmettelijker variant van het virus voor grote drama's zorgt. Met mensen die stikbenauwd 10 uur in een ambulance liggen te wachten tot er plek voor ze is. En zorgmedewerkers die op instorten staan.
- Ons geluk bij ongeluk is dat de Britse variant ons land binnenkwam terwijl we in lockdown zitten en zich dus minder goed heeft kunnen verspreiden. Vooralsnog lijkt het erop dat Britse taferelen bij ons uitblijven. Maar ik wil wel op ergere scenario's zijn voorbereid. Want als het zover komt, kan vooral het gebrek aan personeel ons kunnen nekken.

- Uitgangspunt is dat we bij toename van het aantal besmettingen eerst regionaal zoeken naar samenwerking tussen zorgaanbieders. Daarna kunnen zorgaanbieders een aanvraag doen voor verzorgend en ondersteunend personeel van andere instanties zoals het Rode Kruis en Extra Handen voor de Zorg (EHvdZ).
- Als laatste stap kunnen zorginstellingen Defensie om hulp vragen.
- Voorzitter, ik hoop mét u allen en mét de zorg, dat we niet in een dergelijke noodsituatie terecht komen. Onze inzet is en blijft daarom om de verspreiding van het virus te vertragen en daarmee tijd te kopen. Terwijl we intussen zoveel mogelijk mensen vaccineren.
- Daarom voorzitter, hoezeer we de lockdown ook zat zijn, laten we alsjeblieft met elkaar volhouden. We redden er levens mee.